

UCHWAŁA Nr XIII/174/99
RADY MIEJSKIEJ KATOWIC
z dnia 12 lipca 1999r.

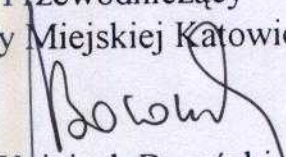
w sprawie „Programu ochrony dolin rzecznych w Katowicach i ich odbudowy”.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15, art.40 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /Dz.U. z 1996r. Nr 13, poz.74 z późn. zmianami/, art.12 pkt 1, art.40 ust.1, art.42 ust.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym /Dz.U. z 1998r. Nr 91, poz.578/, w związku z art.90 ust.3 ustawy z dnia 31 stycznia 1980r. o ochronie i kształtowaniu środowiska /Dz.U. z 1994r. Nr 49, poz.196 z późn.zmianami/

Rada Miejska Katowic
u c h w a ł a:

1. Przyjąć „Program ochrony dolin rzecznych w Katowicach i ich odbudowy” zbieżny z Ekologicznym Systemem Obszarów Chronionych (ESOCh) i ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego jako I etap programu zrównoważonego rozwoju w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały
2. Ustalić okres realizacji Programu do 31 grudnia 2002r.
3. Zobowiązać Zarząd Miasta Katowice do opracowania harmonogramu realizacji Programu oraz do składania corocznie w terminie do 15 lutego następnego roku sprawozdania z realizacji Programu
4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publicznemu ogłoszeniu w formie obwieszczenia

Przewodniczący
Rady Miejskiej Katowic

Wojciech Boroński

Załącznik nr 1
do Uchwały nr XIII/174/99
Rady Miejskiej Katowic
z dnia 12 lipca 1999 r.

Program

ochrony dolin rzecznych w Katowicach i ich odbudowy

Katowice, styczeń '99

Program

Powszechnie wiadomo, że otaczająca nas przyroda nie ogranicza swej funkcji tylko do walorów estetycznych krajobrazu, ale przede wszystkim łagodzi niekorzystny wpływ przemysłu i urbanistyki na zdrowie człowieka i możliwości jego wypoczynku.

Elementami wartościowymi środowiska, charakteryzującymi się m.in. dużą różnorodnością ukształtowania, wielkością stosunków wodnych czy też mnogością flory i fauny są rzeki wraz z ich dolinami. Stąd też wynika potrzeba zachowania naturalnego stanu rzeki i ich dolin co ma doniosłe znaczenie dla utrzymania biologicznej różnorodności środowiska.

Duże możliwości ochrony tej różnorodności i związanej z nią poprawy stanu środowiska należy dostrzegać w ochronie dotychczas zachowanych walorów jak i przywracaniu naturalnych warunków w tych elementach środowiska, które w wyniku intensywnej działalności człowieka, zaniedbań czy też nietrafnych koncepcji, uległy dużym i niekorzystnym przeobrażeniom.

Rzeka intensywnie przekształcona w wyniku działalności ludzkiej, jak również związane z tym zmiany w środowisku pociągają za sobą konieczność ustalenia zagrożeń pochodzących z różnych źródeł.

Przestrzegana winna być zasada, że rzeka stanowi element środowiska, który powinien spełniać oczekiwania i zaspakajać potrzeby różnych użytkowników w tym możliwości bliskiego kontaktu z środowiskiem.

Rozważając więc odbudowę ekologiczną rzek w naszym mieście należy uzmysłwić sobie, iż stanowią one system złożony z dwóch, oddziałujących na siebie elementów: koryta i doliny.

Odbudowa ekologiczna rzek jest procesem złożonym i długotrwałym. Nie można oczekiwać, iż w efekcie wspomnianej odbudowy rzek uzyska się dokładnie taki stan ekosystemu jaki funkcjonował przed zniszczeniem.

Trzeba podkreślić, iż w wyniku procesu odbudowy ekologicznej rzek na rekonstruowanym odcinku uzyska się stan zbliżony do spotykanego w warunkach naturalnych.

Dolina rzeczna z naturalnie ukształtowaną roślinnością, akwenami i rzeźbą terenu odznacza się szczególną harmonią całego układu i stąd ma duże znaczenie krajobrazowe, rekreacyjne a także dydaktyczne czy wreszcie poznawcze nie tylko dla młodzieży, ale także dla dorosłych.

Należy udostępnić społeczeństwu te doliny poprzez stworzenie ciągów dla pieszych i rowerzystów, czego przykładem może być np. istniejąca ścieżka (niestety zaniedbana) wzdłuż rz. Kłodnicy od Kąpieliska Rolna aż do ul. Hetmańskiej jak również zapewnić rzece ciągi wentylacyjne.

Zachowanie w stanie możliwym do utrzymania dolin rzecznych jako istotnego elementu krajobrazowego w mieście zgodnie z zasadami ich naturalnego

funkcjonowania wymaga współpracy samorządu terytorialnego i organów adm.państwowej, jednostek gospodarczych jak również i społeczności lokalnej.

Katowice leżące na głównym dziale wodnym (Wisła-Odra) są jednocześnie miejscem występowania licznych obszarów źródliskowych. Wymagają one ochrony systemów naturalnych siedlisk oraz utrzymania i odzyskania naturalnych dla nich gatunków.

Rzekami w Katowicach, które wymagają ochrony są:

- Ślepiotka
- Kłodnica
- Bolina Płd wraz z dwoma stawami usytuowanymi wzdłuż Szlaku Dolinki Murckowskiej
- Bolina Zach

oraz

- Rawa
- Mleczna
- pot.Kokociniec
- pot.Leśny

Doliny obok obszarów o szczególnych wartościach przyrodniczych są najważniejszymi elementami sukcesywnie wdrażanego w życie Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych. Stanowią one szkielet ESOCh-u.

W systemie doliny pełnią następujące funkcje:

- hydrologiczną
- połączeń przyrodniczo-funkcjonalnych między ekosystemami
- przewietrzania (zasilenia i wymiany powietrza)
- samooczyszczania
- krajobrazową
- rekreacyjną

Zaistniałe zmiany w środowisku przyrodniczym powinny zasadniczo zmienić mentalność społeczeństwa a co za tym idzie generować potrzebę bardziej świadomego postępowania.

Działalność techniczna człowieka w korytach i dolinach rzek stanowi poważną ingerencję w środowisko i niemal zawsze powoduje w nim straty i przeobrażenia.

Duży wpływ na stan i zmiany w środowisku rzek i dolin ma również rodzaj i sposób ich wykorzystania.

Narzędziami do wykonania tego programu mogą być:

- * wytyczenie obszarów wzdłuż rzek /dolin /
- * opracowanie stanu własności tych obszarów
- * zabezpieczenie tych obszarów w planach zagospodarowania przestrzennego,

- bądź dokonanie zmian w ich zapisach
- * określenie zadań i harmonogramu w sferze uporządkowania infrastruktury w tym sieci kanalizacyjnej, której stan mimo poniesienia znaczących nakładów na oczyszczalnie nie zapewnia do chwili obecnej czystości wód
 - * określenie wiodącego wydziału odpowiedzialnego za realizację programu
 - * określenie wydziałów odpowiedzialnych w ramach swoich kompetencji za działania na wyznaczonych obszarach
 - * proponowany termin realizacji

Odbudowa ekologiczna dolin rzecznych może być sposobem na zagospodarowanie wyłączonych z użytkowania gruntów lub ograniczeniem ich użytkowania.

Proces odbudowy ekologicznej jest procesem długotrwałym, którego ostatecznym efektem byłoby uzyskanie stanu zbliżonego do spotykanego w warunkach naturalnych.

I Cel programu :

- * Przedstawienie zaleconego sposobu zagospodarowania wybranych terenów celem zachowania i przywrócenia w rzekach czystości wód , naturalnych form dolin, zieleni, mikroklimatu celem uniknięcia błędów poprzez zabudowę techniczną oraz stworzenie społeczeństwu warunków czynnego wypoczynku
- * Zrównoważenie szans w dostępie do środowiska poszczególnych społeczeństw lokalnych lub ich obywateli zarówno współczesnych jak i przyszłych pokoleń poprzez wdrożenie procesu zintegrowanych działań gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi ekologicznej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

II Sposób realizacji programu:

- * wykonanie opracowań:

- określenie zasięgu terenu objętego ochroną
- stanu własnościowego gruntów
- dostosowanie dotychczasowych zapisów w planie zagospodarowania przestrzennego do założeń programu ochrony dolin rzecznych
- badania stanu wód z określeniem przyczyn obecnego ich stanu
- określenie zakresu prac inwestycyjnych w kanalizacji zmierzających do ochrony wód w nawiązaniu do wieloletniego programu inwestycyjnego miasta Katowice na lata 2000-2002,
- określenie zakresu prac w dolinach potoków i rzek,
- przygotowanie realizacji zadań:
 - a/ inwestycyjnych
 - b/ prawno-planistycznych
 - c/ spraw własnościowych,

- * prace inwestycyjne, porządkowe, organizacyjno-administracyjne, nadzorcze /etapowanie/ w nawiązaniu do wieloletniego programu inwestycyjnego miasta Katowice na lata 2000-2002.

Do czasu objęcia ochroną dolin rzecznych w trybie Uchwały RM zabrania się bez zgody Wydziału Zdrowia i Kształtowania Środowiska :

- usuwania zieleni
- składowania i przemieszczania mas ziemnych
- wysypywania odpadów
- przechodzenia instalacjami i budowlami nad wodą poza wyjątkowymi sytuacjami, które regulują przepisy prawa wodnego
- sprzedaży zasobów gminy tj. nieruchomości gruntowych do czasu szczegółowego sprecyzowania zakresu obszarów chronionych
- budowy obiektów i budynków

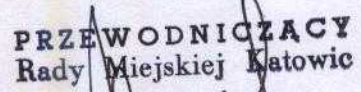
III Źródła finansowania

- * Budżet miasta oraz Miejski Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- * Środki pomocowe /krajowe i zagraniczne/
- * Sponsorzy

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej Katowice

Wojciech Boroński

PROPOZYCJA OCHRONY DOLIN
RZECZNYCH W KATOWICACH

Wojciech Borowski